

1956- valamint a magyar emigráció élete és utóélete

írta Bakos István, a HUNSOR tudósítója, a Bethlen Gábor Alapítvány kurátora

Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc félszázadik évfordulójának kiemelkedő rendezvénye zajlott le szeptember 9-10 között az ausztriai Felsőpulyán. Az *Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége, a Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége (NyEOMSz), a Közép-Burgenlandi Magyar Kulturális Egyesület és Felsőpulya városa* 2006. szeptember 9- 10-én , rendezte a "**Kufstein IX. Tanácskozást**", amelyen **21 országból több mint 300 küldött vett részt**. A rendezvényt jelenlétével megtisztelte és köszöntötte **dr. Szili Katalin**, a Magyar Országgyűlés és Univ.-Prof. **Dr. Andreas Kohl** az Osztrák Szövetségi Nemzetgyűlés elnöke. **Dr. Deák Ernő** tanácskozást rendező szövetség, s egyben a NyEOMSz elnöke üdvözölte az Európából, sőt e tengeren túli Kanadából, USA-ból, Venezuelából érkezett sorstársakat és vendégeket, majd a konferencia védnökei mondtak üdvözlőbeszédet.

Dr. Szili Katalin a magyar parlament elnöke a konferencia megnyitóján elmondta: a magyarországi 56 kellett ahhoz, hogy Európa és a nagyvilág jó része leszámoljon a szovjet kommunizmus illúziójával. A magyar forradalom azt üzenete a világnak, hogy a kommunizmus megdönthető, s a - hol kemény, hol puhább - diktatúrák kártyavárként omlottak össze. A házelnök köszönetét fejezte ki azoknak az emigráns és hazai ötvenhatosoknak, hazafias demokratáknak, akik a hazai hivatalos történelemhamisítás évtizedeiben sem engedték 56 emlékét elenyészni. Tisztelettel emlékeztetett azokra, akik - bár idegen országban - ám magyar öntudattal, magyar emlékekkel őrizték hazafiságukat, hazaszeretetüket. "Nekik - Önöknek - is köszönhetjük azt, amire büszkék vagyunk: hogy a sokszínű, sokhangú 56 reményeiből megvalósult a demokratikus köztársaság. Mindnyájunk sikere, hogy köztársaságunk a rendszerváltás óta eltelt 16 év alatt visszaszerezte Magyarország méltó helyét és csatlakozott az unióhoz" – s azzal zárta, hogy „az utókor befejezte azt, amit Önök 1956. október 23-án elkezdtek: létrejött egy szabad ország, a demokratikus Magyar Köztársaság".

Dr. Andreas Kohl az osztrák nemzetgyűlés elnöke üdvözlő beszédében kiemelte, hogy az Ausztriában letelepedett 56-os magyarok és családtagjaik nagyon fontos részét jelentik a mai ausztriai társadalomnak. Utalt arra, hogy maga is dél-tiroli születésű lévén átérezte a menekültek sorsát, s úgy véli az alpesi országban szeretik a magyarokat. Kifejtette, hogy ennek jegyében érkezett a tanácskozásra, s "Köszöntünk sógor" kifejezéssel magyarul is üdvözölte a résztvevőket.

A politikus a magyarországi forradalom jelentőségét méltatva emlékeztetett arra, hogy a kelet-németek 1953-as lázadása után 1956-ban a magyarok voltak az elsők, akik bátorsággal és civil kurázsival, az életüket kockáztatva harcoltak a kommunista diktatúra ellen. Ez pedig a szimpátia és a segítségnyújtási készség kinyilvánításának a hullámát indította el az osztrákok körében a magyarokkal kapcsolatban. - Mi mintegy 200 ezer magyart fogadtunk be, ami nem megterhelést jelentett, hanem a magyarok iránti szimpátia óriási hullámának a kifejlődését eredményezte. Úgy vélem, hogy egyúttal a magyar-osztrák viszonyt is teljességgel új alapra állította.

A politikus szerint az 1956-os forradalom figyelmeztető előjel volt a szovjet kommunizmus számára, ami világtörténelmi jelentőségű. Az osztrákok számára pedig lehetőséget adott arra, hogy "a magyarokhoz fűződő régi és őszinte barátságunkat bizonyítsuk, ami fontos volt a

számunkra" - mondta az osztrák parlament elnöke. Andreas Khol a tanácskozás - közel kéttucatnyi országból érkezett - mintegy háromszáz résztvevője előtt elhangzott felszólalásában méltatta Ausztria és Magyarország jelenlegi kapcsolatait is.

A tanácskozást a szónoki emelvényről köszöntötte Felsőpulya város osztrák polgármesterasszonya, a burgenlandi tartományi kormányzat képviselője, majd a protokoll után **Méray Tibor elnökletével** kezdődött a tartalmi munka. A két nap során húsz előadó mutatta be és elemezte az 1956-57-ben menekültek sorsát, szociális, kulturális, politikai, gazdasági helyzetük, lehetőségeik alakulását, illetve a különböző népek magyar forradalomhoz való viszonyulását szerte Európában.

Az előadók zöme személyes élményként szólt az 56-os csodáról és annak külhoni fogadtatásáról, de az ifjabb nemzedékek képviselőitől is kitűnő előadásokat hallhattunk az írott és íratlan források alapján. Így pl. **Dr. Kanyó Tamás és Parragi László** a svájci magyar 56-os emigráció identitásáról és fogadtatásáról, **Kovács Enikő** a Svédországban, **Dobos Éva** pedig a Norvégiában élő 56-os magyarok sorsáról és beilleszkedésük folyamatáról tartott igen szemléletes és átfogó előadást. Különleges élményt adott az egykori hősök és emigráns vezetők olyan visszaemlékezése, mint pl. a bebörtönzött **Dávid Gyuláé**, aki a romániai visszhangról és főként az erdélyi magyarság 56-os szolidaritása miatti megtorlásokról szólt, vagy **Bujdosó Alpáré**, aki a MEFESZ újjászervezéséről forradalmi szerepéről, majd emigrációs szolgálatáról beszélt. **Szemerédi Tibor** ténygazdag előadásában az 1956/57 évi menekülthullám és menekültgondozás ausztriai helyzetét mutatta be, míg **Dr. Deák Ernő** a számunkra létesített magyar középiskolákról, illetve az egyetemisták sorsáról szólt. **Kende Péter** az 1956-os magyar emigráció politikai tevékenységét és intézményeit vázolta, amit kiegészített **Borbándi Gyula** írásban megküldött s **Radda István** által ismertetett előadása a Szabad Európa Rádió 1956-os és azt követő szerepéről, valamint **Pomogáts Béla** előadása a nyugati magyar irodalom és a műhelyek (újságok, kiadók) hézgapótló szerepéről a magyar kultúrában.

A Palócföldről menekült **id. Klement Kornél** ízes tájszólással és humorral fűszerezve emlékezett a forradalomról és a nyugat- német társadalomban tapasztalt együtt érző fogadtatásukról, csakúgy mint a Veronából érkezett egykori száműzött **Dr. Pintér Lajos**, aki kitért arra is, hogy a magyar események megrendítették az olasz társadalmat, s megrengették az olasz Kommunista Pártot. Sajátos fanyar, angolos humorral ízesített képet adott 56 angliai megítéléséről és a magyar emigráció ottani sorsának alakulásáról **Dr. Pátkai Róbert** püspök, míg **Tóth Miklós** és **Piri Zoltán** Hollandia és a hollandok 1956-hoz és a menekültekhez való viszonyulását, **Rapaich Richárd** pedig a franciákét vázolta. **Kovács István** polonista, történész, költő, a lengyelek korabeli szolidaritását és tevőleges támogatását bemutató nagyszerű előadásával zárult a kétnapos tanácskozás, amelyet szombaton a **Bécsi Magyar Hétvégi Iskola, a 72. sz. Széchenyi István cserkészcsapat** diákjai és a **Szombathelyi Erkel Kórus** 1956-ra emlékező irodalmi és zenei műsora színesített. Vasárnap a résztvevők zöme részt vett a Felsőpulya nagytemplomában tartott római katolikus szentmisén, ahol a konferencia szellemiségét tükröző alábbi könyörgés is elhangzott:

Mennyei Atyánk!

Az 1956-os forradalom és szabadságharc hőseinek áldozata és a méltó megemlékezések segítsék nemzeti identitásunk és egységünk helyreállítását; az elcsatolt országrészek és a nyugati magyar diaszpóra magyarjai állampolgárságának rendezését, autonómiatörekvéseink érvényesülését, a közösségeinket emésztő belviszályok enyhülését, népünk sorsának jobbrafordulását.

Kérünk Téged hallgass meg minket!

A hétvégi tanácskozáson kiderült, hogy elég eltérő (nem pontos) adatokkal rendelkezünk az 1956-os emigrációról, és befogadásuk, beilleszkedésük folyamatáról a különböző országokban. Az 1956-os emigránsok és a menekültek befogadásában és új otthonra találásában főként Ausztria (20 ezer fő), Németország (40), Nagy Britannia (17), Franciaország (16), Svájc (15), Svédország (15), Hollandia (7), Belgium (5), Olaszország (közel 5 ezer fő) és a tengeren túl az USA (37), Kanada (27) és Ausztrália (12 ezer fő)

jeleskedett. A lakosságuk számarányához képest Kanada, Svájc, Ausztria és Svédország fogadta be 1956-57-ben a legtöbb magyar menekültet. A Tanácskozás résztvevői egyhangúlag elfogadták a Felsőpulyai Kufstein találkozói alábbi zárónyilatkozatát:

Mérleg és számadás

Zárónyilatkozat

Az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége, a Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége, a Közép-Burgenlandi Magyar Kulturális Egyesület és Felsőpulya városa 2006. szeptember 9-én és 10-én kilencedik alkalommal rendezte meg a "Kufstein Tanácskozást", amelyen 21 országból több mint 300 küldött vett részt. Az immár hatodik alkalommal Felsőpulyán szervezett rendezvényt jelenlétével megtisztelte és köszöntötte dr. Szili Katalin, a Magyar Országgyűlés és Univ.-Prof. Dr. Andreas Kohl az Osztrák Szövetségi Nemzetgyűlés elnöke.

A tanácskozás központi témája az 1956-os magyarországi forradalom és szabadságharc következtében nyugati emigrációt választó magyarok sorsa és befogadó országokba való beilleszkedése volt. A csaknem valamennyi nyugat-európai országra kitekintő, sok szempontú és árnyalt előadások hitelesen mutatták be azon eseményeket és történeteket, amelyek a mintegy 200 ezer főnyi menekült további életét meghatározták. A tanácskozás résztvevői egyhangúlag köszönetüket fejezik ki valamennyi országnak, amely új életlehetőséget adott a menekültek számára, ezzel biztosítva a forradalom és szabadságharc eszméjének megőrzését és magyarságtudatuk ápolását.

A konferencia résztvevői felkérlik az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetségét ezen zárónyilatkozat közzétételére, valamint a X. "Kufstein Tanácskozás" megszervezésére, amelynek helyszínéül ismét Felsőpulya városát javasolják.

Felsőpulya, 2006. szeptember 10.

A rendkívül sokrétű és sok tekintetben hiánypótló tanácskozáson elhangzott előadások anyagát 2007 márciusára a rendezők megjelentetik s az gazdagítja 1956-ról és a forradalom korabeli nemzetközi megítéléséről alkotott képünket, nemzeti identitásunkat. Köszönet érte a rendezőknek és köszönet illeti a fő szervezőt **Wurst Erzsébetet** és munkatársait, akik nélkül e fontos európai-magyar rendezvény nem valósulhatott volna meg. Sajnálatos viszont, hogy e rangos eseményről alig volt szó a magyarországi médiában, ezért e híradást e hiány pótlásának is szánom. Kérem terjesztését.

Budapest, 2006. szeptember 14.

Bakos István

a HUNSOR tudósítója, a Bethlen Gábor

Alapítvány kurátora